Sygn. akt

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2007r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy
w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia WSA Elżbieta Piechowiak
Sędziowie:	Sędzia NSA Wiesław Czerwiński
	Asesor WSA Grzegorz Saniewski (spr.)
Protokolant	Justyna Straka

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 9 stycznia 2007r.
sprawy ze skargi B B
na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w T
z dnia sierpnia 2006 r. nr
w przedmiocie zaliczki alimentacyjnej
postanawia:

1. na podstawie art. 193 Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o zgodność art. 2 pkt 5 lit. a i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86 poz. 732, Nr 164 poz. 1366) oraz art. 3 pkt 17a ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 Nr 139, poz. 992) z art. 18, 32 ust. 1, art. 71 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 27 Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. z 1991 Nr 120, poz. 526 ze zm.)
2. na podstawie art. 124 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 153 poz. 1270 ze zm.) zawiesić postępowanie w sprawie.

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY W BYDGOSZCZY

Za zgodność odpisu z oryginałem
Sekretarz sądowy

Stwierdza się, że niniejsze orzeczenie jest prawomocne od dnia 10.02.2007r.
Bydgoszcz, dn. 19.02.2007r.
Sekretarz Sądowy

sygn. akt

Uzasadnienie

Potrzeba wystąpienia z pytaniem prawnym w trybie art. 193 Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej (Dz. U Nr 78, poz. 483; z późn. zm.) co do zgodności przepisów art. 2 pkt 5 lit. a i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732, Nr 164, poz. 1366) oraz art. 3 pkt 17 a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992) z art. 18, art. 32 ust. 1, art. 71 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 27 Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526; z późn. zm.) powstała na tle następującego stanu faktycznego:

Wnioskiem z dnia czerwca 2005 r. B B zwróciła się do Prezydenta Miasta T o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej dla trojga jej dzieci: R K T K i A K W treści wniosku zaznaczyła, iż w skład rodziny wchodzi jej mąż J J część I, pkt 3 wniosku), nie jest on jednak ojcem wskazanych dzieci (częsc II pkt 1 wniosku).

Decyzją z dnia września 2005 r. Prezydent odmówił przyznania zaliczki limentacyjnej, gdyż osoby uprawnione nie są wychowywane przez osobę samotnie wychowującą dziecko w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Odwołując się od tej decyzji skarżąca wskazała, że pozostaje w związku małżeńskim tworząc rodzinę. Mąż nie jest jednak ojcem biologicznym jej dzieci; jest zobowiązany do alimentacji swoich własnych dzieci, które zamieszkują osobno. Podkreśliła, że nie chce rozbijać rodziny tylko po to, aby uzyskać środki „na przeżycie".

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w T decyzją nr SKO – z dnia września 2005 r. utrzymało w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

Powołując się na przepisy art. 7 ust. 1 i art. 2 pkt 2 lit. a ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych – Kolegium uznało, iż wobec pozostawania przez skarżącą w związku małżeńskim nie może być ona uznana za osobę samotnie wychowującą dzieci. W konsekwencji nie można przyznać wnioskowanej zaliczki alimentacyjnej.

sygn. akt

W wyniku skargi strony Wojewódzki Sąd Administracyjny w B wyrokiem z dnia lutego 2006 r. sygn. akt uchylił decyzję Kolegium oraz poprzedzającą ją decyzję Prezydenta.

Zdaniem Sądu zasadniczym problemem w sprawie jest zdefiniowanie „osoby uprawnionej", które wymaga odwołania się do definicji „osoby samotnie wychowującej dziecko". Definicję osoby samotnie wychowującej dziecko zawiera art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Jednakże wyrokiem z dnia 18 maja 2005 r. (sygn. akt K 16/04) Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż przepis ten jest niekonstytucyjny i wraz z innymi przepisami wymienionymi w wyroku traci moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 2005 r.

Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego jest stosownie do art. 145a Kodeksu postępowania administracyjnego samodzielną podstawą wznowieniową i wyjątkiem od zasady, że przyczyny wznowienia muszą istnieć przed wydaniem decyzji. Stwierdzenie przez sąd administracyjny istnienia podstawy do wznowienia postępowania zobowiązuje go natomiast, w myśl art. 145 § 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, do uchylenia decyzji.

Prowadząc po wyroku Sądu dalsze postępowanie administracyjne Prezydent Miasta T decyzją z dnia czerwca 2006 r. ponownie odmówił przyznania zaliczki alimentacyjnej dla dzieci skarżącej.

Ponownie powodem odmowy było stwierdzenie, iż skarżąca, jako zamężna, nie odpowiada definicji osoby samotnie wychowującej dziecko. Tym razem organ pierwszej instancji wskazał, iż definicję tę zawiera art. 3 pkt 17a ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 267, poz. 2260).

Odwołując się skarżąca uznała, iż organ zignorował wyrok sądu administracyjnego. Podobnie jak w odwołaniu od pierwszej decyzji Prezydenta, wskazała że nie wychowuje dzieci wspólnie z ich ojcem, natomiast jej obecny mąż nie jest zobowiązany do alimentacji na rzecz jej dzieci. Zdaniem skarżącej oznacza to, że wymogi definicji osoby samotnie wychowującej dzieci, zawartej w ustawie o świadczeniach rodzinnych, zostały spełnione.

Decyzją nr z dnia sierpnia 2006 r., powołując się na przepisy art. 2 pkt 5 lit. a, art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej, art. 3 pkt 17a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i art. 138 § 1 pkt 1 Kodeksu

sygn. akt

postępowania administracyjnego, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w T zymało w mocy decyzję Prezydenta z dnia czerwca 2006 r.

Zdaniem organu w świetle przywołanych przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. osoba pozostająca w związku małżeńskim nie może być uznana za osobę samotnie wychowującą dziecko, nawet wówczas, gdy wychowuje ona dzieci pochodzące z innego związku.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w odwołaniu Kolegium zauważyło, że Trybunał Konstytucyjny uznał za niekonstytucyjny przepis art. 3 pkt 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych, skutkiem czego doszło do zmiany definicji pojęcia samotnego wychowania dziecka, obecnie ujętej w art. 3 pkt 17a wymienionej ustawy. Zmiana ta jednak w żaden sposób nie wpływa na zmianę sytuacji prawnej skarżącej, zarówno bowiem poprzednia jak i obecnie obowiązująca definicja osoby samotnie wychowującej dziecko uniemożliwia przyznanie zaliczki alimentacyjnej osobie pozostającej w związku małżeńskim.

W skardze wniesionej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy na decyzję Kolegium z dnia sierpnia 2006 r. skarżąca ponowiła argumenty dnoszone w odwołaniu od decyzji organu pierwszej instancji.

W odpowiedzi na skargę Samorządowe Kolegium Odwoławcze wniosło o jej oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko.

Rozpoznając skargę Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy, podjął wątpliwości co do zgodności przepisów wymienionych w pkt 1 sentencji postanowienia z dnia stycznia 2007 r. ze wskazanymi przepisami Konstytucji i Konwencji o prawach dziecka.

Wątpliwości te w dużej mierze są zbieżne z wątpliwościami, jakie podjął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w postanowieniu z dnia lutego 2006 r. (sygn. akt sprawa rozpatrywana przez Trybunał pod sygnaturą P 18/06), które jednakże ze względu na datę podjęcia kontrolowanej przez tamtejszy Sąd decyzji dotyczyły przepisu art. 3 pkt 17 - a nie art. 3 pkt 17a ustawy o świadczeniach rodzinnych; wątpliwości owe wynikają z następujących źródeł:

Jak zaznaczył tutejszy Sąd w wyroku z dnia lutego 2006 r. istotą rozpatrywanej sprawy jest ustalenie, kto w świetle ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnej oraz o zaliczce alimentacyjnej (dalej zwanej w skrócie „ustawą o zaliczce alimentacyjnej"), jest osobą uprawnioną, której

zgo art. ust. 1 tej ustawy przysługuje zaliczka alimenta wydania obecnie kontrolowanej decyzji administracyjnej tj. w dniu 17 sierpnia 2006 definicję osoby uprawnionej zawierał art. 2 pkt 5 ustawy o zaliczce alimentacyjnej w brzmieniu nadanym przez art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 164, poz. 1366). Zgodnie z nim przez „osobę uprawnioną" należy rozumieć osobę uprawnioną do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli:

a) osoba uprawniona jest wychowywana przez osobę samotnie wychowującą dziecko, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych,
b) osoba uprawniona jest wychowywana przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą, która przebywa w zakładzie karnym powyżej 3 miesięcy albo jest całkowicie ubezwłasnowolniona,
c) jest osobą uczącą się, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych.

Skonstruowanie normy prawnej określającej „osobę uprawnioną", jak wynika z cytowanego art. 2 pkt 5 lit. a wymaga odwołania się do regulacji zawartej w przepisach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych tj. do określenia „osoby samotnie wychowującej dziecko".

Wspomniana ustawa w tekście pierwotnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 228) definiowała pojęcie „samotnego wychowania dziecka" w art. 3 pkt 17 uznając, iż oznacza ono wychowywanie dziecka przez pannę, kawalera, osobę pozostającą w separacji, orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, wdowę lub wdowca, jeżeli wspólnie nie wychowuje dziecka z ojcem lub matką dziecka. Przepis ten, w cytowanym brzmieniu, został wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 maja 2005 r. (sygn. akt K 16/04; Dz. U. z dnia 31 maja 2005 r. Nr 95, poz. 806) uznany za niezgodny z art. 18, art. 32 ust. 1, art. 71 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 27 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. Utrata mocy obowiązującej tego przepisu została odroczona do dnia 31 grudnia 2005 r.

Jednakże wcześniej, bo w dniu 1 września 2005 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych dokonana ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zaliczce alimentacyjnej. Na mocy art. 27 pkt 2 lit. g ustawy nowelizującej definicja zawarta w art. 3 pkt 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych otrzymała nowe brzmienie, zgodnie z którym ilekroć mowa o „osobie samotnie wychowującej dziecko - oznacza pannę, kawalera, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem

sądu, osobę rozwiedzioną, wdowę lub wdowca, jeżeli wspólnie nie wychowuje dziecka z ojcem lub matką dziecka".

Ponadto przepisem art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 267, poz. 2260) do art. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych dodany został pkt 17a, stosownie do którego ilekroć mowa o „osobie samotnie wychowującej dziecko - oznacza to pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem". Ten przepis ustawy zmieniającej wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2006 r. (art. 2 ustawy zmieniającej).

W konsekwencji dla ustalenia stanu prawnego na dzień sierpnia 2006 r. kwestią wstępną jest rozstrzygnięcie, która z powyższych definicji „osoby samotnie wychowującej dziecko" we wskazanym momencie obowiązuje.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w niniejszym składzie podziela stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (prezentowane we wspomnianym wyżej postanowieniu z dnia lutego 2006 r.), iż z chwilą zmiany treści przepisu art. 3 pkt 17 wskutek wejścia w życie w dniu 1 września 2005 r. nowelizacji zawartej w ustawie z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zaliczce alimentacyjnej upadło uczynione w wyroku Trybunału Konstytucyjnego zastrzeżenie o utracie mocy obowiązującej art. 3 pkt 17 (w pierwotnym brzmieniu) z dniem 31 grudnia 2005 r. Przepis art. 3 pkt 17 w pierwotnym brzmieniu przestał zatem obowiązywać z dniem 1 września 2005 r.

Od tego momentu obowiązywał przepis art. 3 pkt 17 w zmienionym brzmieniu. Zdaniem tutejszego Sądu ta norma prawna nie utraciła swojej mocy obowiązującej z dniem 31 grudnia 2005 r. wskutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 maja 2005 r. Trybunał nie mógł bowiem rozstrzygać o konstytucyjności normy prawnej, która nie była przedmiotem zaskarżenia (por. rozważania Trybunału w pkt III. 1. uzasadnienia wyroku z 18 maja 2005 r.).

Oznaczałoby by to, że z dniem 1 stycznia 2006 r. w ustawie o świadczeniach rodzinnych funkcjonują dwie różne definicje tego samego pojęcia „osoby samotnie wychowującej dziecko" – zawarta w art. 3 pkt 17 w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zaliczce alimentacyjnej oraz zawarta w art. 3 pkt 17a wprowadzonym przez ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy świadczeniach rodzinnych. Zdaniem Sądu ze względu na pokrywający się zakres problem ten należy rozwiązać sięgając do zasady lex posterior derogat legi priori,

tj. uznać że później wprowadzona do porządku prawnego norma zawarta 17a wprowadzonym przez ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. uchyliła wcześniejszą normę zawarta w art. 3 pkt 17 w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r.

Wobec powyższego ustalając brzmienie normy określającej „osobę uprawnioną" do otrzymania zaliczki alimentacyjnej, obowiązującej na dzień 17 sierpnia 2006 r. należy zdaniem Sądu odwoływać się do znaczenia pojęcia „osoby samotnie wychowującej dziecko" zawartej w art. 3 pkt 17a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zmiana treści tego pojęcia w stosunku do określonego w pierwotnej, jak i w zmienionej treści art. 3 pkt 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych nie eliminuje zastrzeżeń co do zgodności z przepisami art. 18, art. 32 ust. 1, art. 71 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 27 Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., szczegółowo wskazanych w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 maja 2005 r.

W rozpoznawanej sprawie spełnienie przez osobę opiekującą się „osobą uprawnioną do świadczenia alimentacyjnego" kryteriów zawartych w definicji „osoby samotnie wychowującej dziecko" zawartej w art. 3 pkt 17a ustawy o świadczeniach rodzinnych warunkuje uznanie „osoby uprawnionej do świadczenia alimentacyjnego" za „osobę uprawnioną" do otrzymania zaliczki alimentacyjnej, o której mowa w art. 7 i następnych ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

Uznanie za „osobę samotnie wychowującą dziecko" zależy od łącznego spełnienia dwóch kryteriów:

- stanu cywilnego (panna, kawaler, wdowa, wdowiec, osoba pozostająca w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedziona)
- braku wychowywania co najmniej jednego dziecka z jego rodzicem („... chyba że wychowuje co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem").

W rezultacie zasadniczym kryterium, którego spełnienie jest niezbędne dla otrzymania zaliczki jest, by osoba uprawniona była wychowywana przez osobę niepozostającą w stanie małżeńskim (pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną). Pozostawanie osoby wychowującej osobę uprawnioną w związku małżeńskim, choćby nie był to związek małżeński z drugim z rodziców dziecka, zasadniczo wyklucza możliwość przyznania zaliczki. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy „osoba wychowująca" złoży do sądu pozew o rozwód lub separację (art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r.), ewentualnie pozostaje w związku małżeńskim z osobą, która przebywa

w zakładzie karnym powyżej 3 miesięcy albo jest całkowicie ubezwłasnowolniona (art. 2 pkt 5 lit. b ustawy o zaliczce alimentacyjnej), z tym że złożenie pozwu o rozwód lub separację pozwala nabyć prawo do zaliczki alimentacyjnej tylko przez okres jednego roku (art. 29 ust. 2 ustawy o zaliczce alimentacyjnej).

Norma prawna wynikająca z powyższej regulacji pozostaje w sprzeczności z zasadą ochrony małżeństwa i rodziny (art. 18 Konstytucji RP), z zasadą równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji), zasadą szczególnej ochrony rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji) oraz z obowiązkiem państwa wspomagania rodziców w realizacji prawa dziecka do odpowiedniego poziomu życia (art. 27 Konwencji o prawach dziecka).

Stosownie do art. 18 Konstytucji „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej". Jak wskazał Trybunał w wyroku z dnia 18 maja 2005 r. przepis ten nakazuje podejmowanie przez państwo takich działań, które umacniają więzi między osobami tworzącymi rodzinę, a zwłaszcza więzi istniejące między rodzicami i dziećmi oraz między małżonkami. Kwestionowane przepisy zostały ukształtowane w taki sposób, że faktycznie osłabiają one te więzi, a nie umacniają je. Prawo do zaliczki alimentacyjnej przysługuje w sytuacji, gdy oboje rodzice mają obowiązek nie tylko alimentowania, ale także wychowania dziecka (które jak wnika z art. 93 § 1 i art. 128 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, są odrębnymi obowiązkami), ale jedno z nich tych obowiązków nie wypełnia. Takie ujęcie tych przepisów zniechęca tego z rodziców, który wychowuje dziecko, do dochodzenia od drugiego rodzica realizacji obciążającego go obowiązku wychowania i utrwala w społeczeństwie przekonanie, że zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich aktualizuje obowiązek udzielenia pomocy socjalnej przez państwo.

Przepis art. 71 ust. 1 Konstytucji nakazuje z kolei państwu prowadzenie takiej polityki społecznej i gospodarczej, która uwzględnia dobro rodziny oraz przyznaje rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza rodzinom niepełnym, prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Konstytucja nie zdefiniowała pojęcia „rodziny" ani „rodziny niepełnej", w szczególności poprzez odniesienie się do prawnego obowiązku wychowania dziecka. Uznając, iż cechami „pełnej" rodziny jest pozostawanie we wspólnocie rodziców (w zasadzie tj. niekoniecznie stanowiących małżeństwo) i dzieci, przy zachowaniu ścisłych i trwałych relacji łączących członków tej wspólnoty (por. komentarz do art. 71 [w:] „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz" pod red. L. Garlickiego, Wydawnictwo Sejmowe,

sygn. akt

Warszawa 2003, tom III) – należy stwierdzić, że kwestionowane przepisy przyznają pomoc materialną wypłacaną ze środków publicznych tylko części rodzin, przy czym wyodrębnienie rodzin, którym przyznano prawo pomocy ze środków publicznych, zostało dokonane według kryteriów nieodpowiadających wymaganiom określonym w art. 71 ust. 1 Konstytucji. Pomoc ta nie została przewidziana wcale dla tych rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które powstały w wyniku zawarcia związku małżeńskiego przez rodzica uprzednio rozwiedzionego lub nie pozostającego w związku małżeńskim. Jednocześnie pomoc mogą otrzymywać m.in. znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej rodziny, w których dzieci pochodzą z rodziny niepełnej i są wychowywane w nowej rodzinie stworzonej przez rodzica rozwiedzionego i jego konkubenta. Należy przy tym zauważyć, że zarówno nowy małżonek jak i konkubent (nie będący ojcem biologicznym) nie mają ani obowiązku alimentacji, ani obowiązku wychowania dzieci pochodzących z poprzedniego związku, obie wskazane wspólnoty powinny być zatem traktowane jako rodziny niepełne, tak samo jak rodziny tworzone przez samotnego (prawnie i faktycznie) rozwiedzionego rodzica i jego dzieci.

Ustawodawca zniechęca zatem do stworzenia nowej rodziny opartej o małżeński. Za to wręcz zachęca do występowania z pozwem o rozwód (art. 29 ust. 1 ustawy o zaliczce alimentacyjnej).

Takie ukształtowanie zasad przyznawania dodatku do zasiłku doprowadziło także do nierównego traktowania dzieci pochodzących z rozbitych związków, a więc z rodzin niepełnych, którym zgodnie z art. 71 ust. 1 Konstytucji należy się szczególna pomoc ze strony państwa.

W ten sposób przez zaskarżone przepisy został naruszony także nakaz równego traktowania, będący emanacją określonej w art. 32 Konstytucji zasady równości.

Państwo ma obowiązek, w granicach istniejących możliwości, wspomagania rodziców w realizacji obowiązków wobec dziecka, w tym podjęcia wszystkich kroków, które są niezbędne dla zapewnienia, że świadczenia na rzecz dziecka będą spełniane przez rodziców lub też inne prawnie do tego zobowiązane osoby (art. 27 Konwencji o prawach dziecka). Obowiązek wspomagania rodziców przez państwo został w Konwencji ograniczony poprzez odwołanie się do warunków krajowych oraz do środków, jakim dysponuje konkretne państwo. Z sytuacji zaistniałej w rozpatrywanej przez sąd administracyjny sprawie wynika natomiast, że pomimo istniejącego po stronie dziecka uprawnienia do uzyskania świadczenia alimentacyjnego faktycznie nie ma ono możliwości jego wyegzekwowania wobec bezskuteczności egzekucji w stosunku do ojca dziecka oraz odmowy przyznania świadczenia (zaliczki alimentacyjne

ygn.

publicznych. Pomoc udzielana przez państwo została ponadto ustalona według takich kryteriów, które wręcz zniechęcają rodzica do działań mających doprowadzić do zapewnienia dziecku poziomu życia odpowiadającego jego rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, duchowemu, moralnemu i społecznemu np. poprzez zawiązanie nowej rodziny.

Powyższe wskazuje na poważne wątpliwości co do zgodności wskazanych w sentencji przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej i ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych z Konstytucją RP i Konwencją o prawach dziecka. Wątpliwości te stanowią przeszkodę dla zakończenia postępowania sądowoadministracyjnego i rozstrzygnięcia sprawy wywołanej skargą Bożeny Brodzińskiej – Jabłońskiej, w szczególności dla rozstrzygnięcia, czy w świetle Konstytucji i Konwencji o prawach dziecka udzielenie pomocy publicznej, o którą się ubiega skarżąca, może być uzależnione od kryteriów wskazanych w kwestionowanych przepisach. Skutkowało to wystąpieniem to Trybunału Konstytucyjnego w trybie art. 193 Konstytucji RP.

Stosownie do treści art. 124 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270; z późn. zm.) Sąd był natomiast zobowiązany do zawieszenia postępowania do czasu udzielenia przez Trybunał Konstytucyjny odpowiedzi na przedstawione mu pytanie

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY W BYDGOSZCZY * 3 *

Za zgodność
odpisu z oryginałem
sekretarz sądowy
Hanna Szpakar-Rolkowska